

Posudek na bakalářskou práci M. Kočalky „Analýza stigmatizace LGBTQ+ lidí: reflexe reakcí v souvislosti s vraždou na Zámockej“

Vedoucí práce: mgr. Alžběta Matochová

Oponent doc. PhDr. Eva Křížová, Ph.D.

Práce Matúše Kočalky se věnuje tématu stigmatizace skupin v menšinovém společenském postavení, a zvláštní pozornost věnuje společenskému obrazu komunity LGBTQ+ v souvislosti s násilným činem v Bratislavě, v jehož důsledku byly zavražděny dvě osoby této komunity. V teoretické části student detailně vysvětluje sociálně psychologické procesy a prokazuje vysokou míru citlivosti a vzhledu do témat skupinové příslušnosti, skupinové identity, skupinového srovnávání, stereotypu, předsudků a stigmatizace. Vysvětluje mechanismy vytváření bariér mezi skupinami a popisuje posilování negativních obrazů. Čerpá z relevantních autorů a korektně pracuje s odkazy a citacemi. Malá připomínka k teoretické části: vzhledem k tomu, že se autor zabývá analýzou slovenské situace, bylo by vhodné zmínit, jaké byly postoje k homosexualitě v československé společnosti a ne jen odkazovat k americkým zdrojům.

V empirické části si autor položil otázku, jak reagovala hlavní média a vrcholní představitelé slovenské politiky, v kriticky krátké době po činu, na události vraždy dvou osob z komunity LGBTQ+ komunity. Zajímalo ho, zda média posilují stigmatizující obraz, zda jsou nějaké rozdíly ve vyjádření hlavních reprezentantů různých politických sil na Slovensku. Otázky, které si klade, jsou správně formulované vzhledem ke zvolené kvalitativní analýze. Také vysvětlení výběru vzorku je pochopitelné a vzorek korektně zvolen. Zdroje jsou opatřeny referencemi a čtenář má možnost nahlédnout do transparentního procesu výzkumné části. V závěru ovšem autor činí poměrně odvážné úsudky, v nichž vyvozuje, že na základě analýzy lze hovořit o procesech stigmatizace ve slovenské společnosti s. 55). Není zcela jasné, jakou oporu má autor v datech a proč interpretuje zdrženlivost politiků ohledně souvislosti mezi teroristickým činem a cílenou nenávistí proti této komunitě jako projevy stigmatizace. Někteří činitelé byli velmi opatrní a vyhýbali se označení, ale není dostatečně zdůvodněné, proč toto vyhýbání je projevem stigmatizace. Lze říci, že celá práce je korektně provedená, až na závěry, v nichž se autor pouští do subjektivních úvah. Ty jsou ale pochopitelné vzhledem k jeho zaujetí menšinovým postavením, znevýhodněním některých osob a projevem jeho sociální citlivosti.

Práce je psána standardním akademickým jazykem, je původní, čtivá a přináší vhled do sociálně psychologických procesů, spojených se skupinovou příslušností vázanou na osobní identitu, v tomto případě spojenou s citlivou otázkou sexuální a rodové identity. Práce svým námětem, rozsahem, obsahem, úrovní zpracování a jazykovou kvalitou splňuje požadavky kladené na bakalářské práce.

Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením A-B.

Otázka k obhajobě:

Jak se lišila situace v Československu v tom, jak se společnost stavěla k homosexuálům oproti tomu, jak to bylo ve Spojených státech amerických? Zmiňujete, že až v roce 1990 byla

vyškrtnutá homosexualita ze seznamu diagnóz a pak následovala dekriminalizace. Bylo to skutečně tak i v Československu?

Ve Vaší práci je málo zřetelný rozdíl mezi stereotypem a předsudkem. Vnímáte rozdílnost těchto pojmů a jaká případně je?

Jaký by byl podle Vás korektní způsob medializace vraždy na Zámockej? Dávat či nedávat vraždu do souvislosti s LGBTQ+ komunitou?

Doc. PhDr. Eva Křížová, PhD.,

7.9.2023